

MAGONIE

MARIA DAHVANA HEADLEYOVÁ

COO
BOO

Magonie

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cooboo.cz
www.albatrosmedia.cz

Maria Dahvana Headleyová
Magonie – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

M A G O N I E

M A G O N I E

MARIA DAHVANA HEADLEYOVÁ

PROLOG

Nádech. A výdech. Nebe samý mrak. A z mračen visí dolů k zemi lano. Z výšky na mě shlíží ženská tvář a všude kolem poletují stovky a stovky ptáků. Hejna plují oblohou jako vlny, stoupají a zas klesají, černé, zlaté i rudé. Všude panuje klid a chlad ozářený světlem hvězd a měsíce.

Ve srovnání s nimi jsem jen jako zrnko písku, ale nejsem na zemi.

Vím, že každému se už někdy zdálo o tom, že létá. Jenže tohle není sen o létání. Spíš o plavbě, jen oceán tvoří vítr a ne voda.

Mluvím tady o snu, ale vlastně se mi zdá skutečnější než můj život.

KAPITOLA 1

{AZA}

Já a nemocnice, to je dlouhý příběh.

Přesně to říkám lidem, když mám napůl vtipnou a napůl sklíčenou náladu, což bývá dost často.

Je lepší mít po ruce nějakou připravenou větu než se nechat násilím vtáhnout do rozhovoru s někým, kdo na vás zírá s neupřímným úsměvem, zájmem nebo starostí v očích. Oblíbila jsem si následující metodu – zavtipkovat, zatvářit se napůl omluvně a napůl šíleně a do pěti vteřin se z toho rozhovoru vykroutit.

Aza: „Vlastně mi nic vážného není, neboj, jenom jsem často v nemocnici.“

Daná osoba: „Aha. Hm. Jasně. Tak to mě mrzí. Počkat, ne mrzí, *těší*. Vždyť říkáš, že ti vlastně nic vážného není! Tak to mě těší!“

Aza (šílený pohled začíná převažovat): „Je *moc* milý, že se ptáš.“

Podtext: Ani náhodou. Už o tom nemluv.

Lidé se pak většinou dál nevyptávají. Většinou jsou slušní. Teďdy moji rodiče a rodina obecně moc ne, ale cizí lidé? Třeba ta

suplující učitelka, která netušila, proč jsem se rozkašlala, odešla na chodbu a pak rovnou na ošetrovnu, kde jsem si musela nechat zavolat sanitku, aby mě honem odvezla zpět do mé domoviny, kde jsou podlahy pokryté bílým linoleem?

Tak takoví lidé mi nechťejí připomínat to, o čem už bezpochyby moc dobře vím. Taky že vím. Neblbněte. A ani si nemyslete, že jsem blbá *já*.

Tohle není příběh jako třeba *Malé ženy*. Z Beth a té její miloučké invalidní náтуры se mi odjakživa chtělo zvracet. Z toho, jak si všichni mysleli, že neumírá. Z toho, jak očividně umírala. Když vás v takových příbězích někdo zabalí do deky a vy se na něj náhodou zesláble usmějete, je po vás.

Proto se taky snažím neusmívat zesláble, i když se třeba zesláblá cítím, k čemuž čas od času tajně nebo i neskrývaně dojde. Nechci ze sebe udělat umírajícího, v dece zabaleného invalidu.

Pif paf, jsi mrtvá. Zavřít oči a šup do postele.

Poznámka pod čarou: *invalidní*. Kdo to slovo vůbec vymyslel a jak to, že znamená to samé co bezcenný? Ten člověk mě pěkně štve.

Ale zpátky k věci. Téma smrti přichází v mojí přítomnosti na přetřes běžně. Dospělí o ní mluví neradi. A ruku na srdce, ne že *já* bych o ní mluvila nějak ráda. Ale ostatní lidi v mém věku ano.

Všichni jsou samá SMRT SMRT SMRT, jako bychom celý den nevysedli z auta a pomalu se šinuli po dálnici kolem dopravních nehod. Smrt je úplně fascinuje.

Některé z nás, zejména ty, kteří skutečně umírají, fascinuje možná méně než ostatní. Někteří z nás by možná raději utekli z pokojů, kde se pravidelně rozebírá, jak umřela ta která celebrita, třeba na předávkování, při bouračce nebo za nevyjasněných okolností...

Lidi v mém věku rádi brečí a dramaticky spekulují o tom, jak by mohli lidi našeho věku umřít. Tak si o tom poslechněte od někoho, kdo už roky hraje roli *holky, kterou jsem fakt dobře znal, co jednoho dne tragicky zahynula*.

Ne, že by už bylo po mně. Pořád tu ještě jsem. Fakt. A právě proto mě taky ta vyumělkovaná gotická morbidita štve.

To dospělí mluví o smrti daleko míň rádi. Pro ně je smrt něco jako Santa Claus, jenže naruby. Jako Santa, který si všechny dárky odnese. Který s obřím pytlem vyleze nahoru komínem, okrade vás úplně o všechno a se sobím osmisspěžím odletí do dále a v naložených saních si odveze vzpomínky a skleničky na víno a pánve a kastroly a svetry a sýrové sendviče a papírové kapesníky a esemesky a zvadlé domácí kytky a chuchvalce kočičích chlupů a napůl vypotřebovanou rtěnku a nevyprané prádlo a dopisy, které si člověk dal tu práci napsat, ale nikdy je neodeslal, a rodné listy a přetřhané řetízky a prošoupané jednorázové nemocniční návleky na boty.

A poznámky, které jste si napsali na lepicí papírky a přilepili na lednici.

A fotky kluků, kteří se vám líbili.

A šaty, ve kterých jste byli na plese, kde jste dokonce ještě tancovali, protože jste zatím nebyli tak vyzábli a tak bez dechu.

A ačkoli to asi nestojí moc za zmínku, odnese si taky vaši duši nebo tak něco.

To je jedno. Dospělí na Santu každopádně nevěří. A ze všech sil se snaží zapomenout i na toho Santu naruby.

Ve škole jsem kvůli té mojí vzácné chorobě a celému osudu, který mi hrozí, pro všechny tak nějak zvráceně zajímavá. Ale ve skutečném světě představuju problém. Ustaraný výraz. Bum! Nervózní pohled. Bum! A následuje věta typu „*Možná by sis mě-*

*la o svých pocitech s někým promluvit, Azo, “ spolu s litaníí o Bo-
hu, terapii a antidepresivách.*

Občas se k tomu ještě přidá přednáška o víře, léčitelích, by-
linkách, léčivých krystalech a józe. *A vyzkoušela jsi už jógu, Azo?
Fakt, vyzkoušela? Protože jednomu známému mého známého, kte-
rej asi umíral, zachránila život pozice psa hlavou dolů!*

Ne. Nezkoušela jsem se uzdravit jógou, protože mou nemoc
jóga neuzdraví. Moje nemoc je záhada. A ne jen tak ledajaká.
Skoro bych řekla, že až bermudská. Tím nemyslím pláže, ale
trojúhelník.

Neznámá. Neřešitelná.

Každé ráno беру hromadu léků, ačkoli si nikdo není tak doce-
la jistý, co že to se mnou vlastně je. Až tak vzácná jsem.

Tak vzácná jako krevní testy a analýzy a takové ty věci, co mi
cpou do krku. Jako MRI a RTG a UZ a vatové tyčinky. A pořád
žádná jednoznačná diagnóza.

Tak vzácná, jako kdyby moje nemoc stála ve svátečním obleku
na pódiu a vyřvávala nějakou srdceryvnou píseň s refrénem typu
„*Ty jsi pro mě ta jediná, láska.*“ A pak by tam zůstala stát a čekala,
až k ní přijdu, obejmu ji a přestanu vzdorovat.

Tak vzácná, že jsem zatím jediný člověk na zemi, kdo dokto-
rům takhle zamotal hlavu.

Mohlo by se zdát, že přeháním. Ale ne. Moje nemoc je tak
vzácná, že se jmenuje *syndrom Azaray*.

Po mně, Aze Ray Boylové.

Což je perverzní. Nechci žádného dvojníka v podobě nemoci,
žádnou divnou nesmrtnost v podobě lékařského případu, kte-
rá by znamenala, že moje jméno budou medicí opakovat ještě za
sto let. Mě se nikdo neptal, když laboratoř můj případ zveřej-
nila v časopise *Nature* a pojmenovala tu nemoc po mně. Něco

takového bych totiž odmítla. Ráda bych ji pojmenovala sama. Třeba Svině nebo bych jí dala nějaké úplně divné jméno jako Elmer nebo Clive.

O žádném ze zmíněných témat, o smrti nebo umírání, se mi vážně moc mluvit nechce. Nejsem depresivní. Jsem prostě jenom podělaná. Jsem podělaná už co pamatuju. Neexistuje žádná část mého života, která by podělaná *nebyla*.

Ano. Když se mi chce, smím takové věci říkat. A mně se chce. V souvislosti s tímhle mám chuť mluvit sprostě. V tomhle pošramoceném a neduživém těle žiju já, děkuju pěkně, a nepřežiju to, tak se tu nezdržujeme věcmi, které nejde změnit. Jsem taková předělaná verze nějaké opravdové holky. To je alespoň to, co říkám, když vám něco chci sdělit a zároveň bych o tom radši nemluvila, ale musím to nějak smést ze stolu, abychom se mohli přesunout k lepším tématům.

Jo, vážně vím, že vůbec nevypadám dobře. Ne, nemusíte se tvářit ustaraně. Víím, že byste rádi nějak pomohli. Ale nemůžete. Víím, že jste nejspíš milí, ale teď vážně. S cizími lidmi si budu radši povídat o čemkoli jiném než o tomhle.

Chcete slyšet fakta? Zajímá vás, jaký je každodenní život s Elmerem / Clivem / Sviní / syndromem Azaray? Musím žít v místnostech, ve kterých není ani zrnko prachu. Tak tomu je snad už od nepaměti. Když jsem se narodila, byla jsem zdravá a perfektní, teoreticky. A téměř přesně o rok později moje plíce ztratily schopnost vyrovnat se s běžným složením vzduchu.

Jednou ráno přišla máma do pokoje a našla mě tam. Měla jsem zástavu srdce. A protože moje máma je moje máma, zůstala dost při smyslech a dala mi dýchání z úst do úst. Udržela mě naživu, dokud nepřijela záchranka a neodvezli mě do nemocnice. Tam mě horko těžko udržovali dál při životě tak, že mě

napojili na přístroje, které za mě dýchaly. Dali mi léky a postarali se, aby byla hustota kyslíku ve vzduchu spíš nižší. Pak se to trochu zlepšilo.

Vlastně se to výrazně zlepšilo, vzhledem k tomu, že tu pořád ještě jsem. Jen se to nezlepšilo dostatečně. Ze začátku jsem spala snad celé věky v takovém boxu z průsvitného plastu a trubiček. Moje minulost se skládá ze vzpomínek na to, jak otevírám oči v místnostech, ve kterých se mi nedařilo usnout, z dotyků záchranářů, rotujícího červeného světla a ječení sirén. Tak to prostě *je*, když jste ten šťastlivec, co žije s Clivem.

Vypadám divně a taky mi divně fungují orgány a všichni vždycky zaraženě koukají a bručí si pro sebe, že *tohle* teda ještě neviděli. Mám zmutované úplně všechno, uvnitř i zvenčí, snad jen kromě mozku, který je podle všeho naprosto normální.

Chemická nerovnováha v mozku, která trápí některé lidi, se mě vůbec netýká. Nebudím se ze spaní rozervaná apokalyptickou hrůzou, netrpím žádným nutkáním typu ukousnout si prsty nebo se opít do bezvědomí. Mít mozek, který vás většinu času poslouchá, vlastně není vzhledem k všeobecnému stavu věcí vůbec k zahoeení.

Jinak jsem ovšem jeden velký chodící exponát. Jsem jako EXPO. (Ze všeho nejvíc bych si přála, ZE VŠEHO NEJVÍC BYCH CHTĚLA, aby existovalo něco jako *Světová výstava ne-spravedlnosti* a aby se konala nejlépe někde poblíž města, kde žiju. Byly by tam expozice plné zklamání, obří stavby předurčené k tomu, aby spadly. Žádné předměty slibující odvážný nový úžasný svět, ale přesně naopak. Žádná létající auta, ale auta, která se šinou kupředu jako pídalky.)

Snažím se nemít se svojí nemocí nic společného, jenže je dost přesvědčivá. Když se mě zmocní, dokáže mě lapání po dechu

srazit na zem a začnu sebou škubat jako nějaký tvor, kterého právě vytáhli ze dna oceánu. Někdy si přeju, abych se mohla na to dno vrátit a začít úplně znovu. Jako *něco jiného*.

Tajně – nebo spíš jen tak napůl tajně, jako že občas to řeknu i nahlas – si myslím, že jsem se neměla narodit jako člověk. Moje tělo prostě nefunguje tak, jak by mělo.

Už jenom týden a bude mi šestnáct.

Školní sestra: „Ty jsi zázrak! Jsi *naš* zázrak!“

Aza Ray Boylová: (vydává dávivé zvuky)

Protože jsem ještě naživu, uvažuju, že bych uspořádala oslavu. Šestnáctiny jsou hrozně důležité. Je to takový milník. Najednou se všechno změní a vy začnete do světa zapadat – nosíte růžové šaty a líbáte se se školním hezounkem a nacvičujete nějaké hopsavé taneční číslo.

Jen pro ujasnění, tak to chodí ve filmech. Ale v tomhle životě? V tomhle životě nevím, co bude dál. Není to něco, o čem bych chtěla nějak moc přemýšlet.

Koho bych vůbec pozvala? VŠECHNY. S výjimkou těch, které nemám ráda. Já *znám* dost lidí na to, abych mohla skupinu svých známých označit jako *všichni*. Ale ráda mám dohromady jen tak pět nebo šest z nich. *Mohla bych* pozvat doktory, to by pak počet hostů několikanásobně vzrostl. Před pár dny jsem se o tom zmínila rodičům a oni z toho teď přešlapují a zvažují moje pochybné postoje. Ostatně nad těmi uvažují snad odjakživa.

Ale ptám se vás – nebylo by horší, kdybych byla perfektní? Díky mým nedokonalostem jsem méně politováníhodná.

Narozeniny nemá nikdo rád. Všichni v domě jsou nervní. Dokonce i kytky vypadají nervózně. Máme jednu takovou, která se vždycky celá svaští. Nesmí se mnou sdílet pokoj, ale občas za ní zajdu na návštěvu a dotknu se jejích lepkavých listů a ty se

hned svinou dovnitř. I teď je svinutá do malé kuličky, jako by říkala *Nesahej na mě, nebo ti jednu vlepím*.

Chápete?

(Hahaha. Fakt legrace.)

Střední škola. První zvonění. Jdu hlavní chodbou. Kolem asi milionu skříněk. Pozdě na hodinu. Bez omluvy, pokud nepočítáte tu, kterou mám vždycky.

Zvedám pěst, abych si bouchla na pozdrav s Jasonem Kerwinem, který jde taky pozdě. Ani se na mě nepodíval, stejně jako já se ani nepodívala na něj. Zdravíme se jen pěstmi. Známe se od doby, kdy mi bylo pět. Je to můj nejlepší kamarád.

Jason je světlou výjimkou ze všech pravidel mých starostlivých rodičů ohledně trávení času s jinými lidmi než s nimi, protože on ví, jak se zachovat snad v jakékoli mimořádné situaci, která by mohla nastat.

Může mě doprovázet tam, kam se našim nechce. Nebo tam, kam by se jim sice *chtělo*, ale kde by se jim nechtělo trávit hodiny a hodiny. Třeba do akvárií, do přírodopisných muzeí se sbírkami brouků a na výstavy, do antikvariátů se vzácnými knihami, kde si musíme nasadit masky a rukavice pokaždé, když si chceme na něco sáhnout, a do různých obchůdků plných sbírek divných motýlů, kostí a chirurgických modelů v životní velikosti, které objevíme na internetu.

A tak podobně.

Jason o smrti nikdy nemluví, pokud přímo nesouvisí s nějakou super morbidní věcí, kterou bychom mohli chtít zkusit vyhledat na internetu. Ten hnusný příběh o Aze Ray a selhání všech jejích životních funkcí? O něm se Jason nezmiňuje.

Druhé zvonění a já jsem pořád ještě na chodbě. Jakoby nic zvedám prostředníček, když zahlédnu Jenny Greenovou. Ve vla-

sech má jeden pramen obarvený na růžovo, lokty má ostřejší než dýky a její těsné džíny stojí zhruba tolik jako dražší ojeté auto. Jenny mě poslední dobou štve už jenom tím, že dýchá. Ne úplně doslova, ale prostě tím, že je. Vedeme spolu tichou válku. V tomhle bodě si ani nezaslouží žádná slova, ačkoli ona toho na mě před pár dny vychrlila spoustu, když měla zrovna záchvat. Sprostě nadávat nemocné holce? Prosím vás. Všichni víme, že to je přes čáru.

Ale musím ji za to alespoň tak napůl obdivovat. Chce to pevné nervy troufnout si na něco, čeho se ještě nikdo neodvážil. Poslední dobou se totiž po škole rozlezla taková nakažlivá představa, že vypadám jako hladový krvelačný přízrak z nějakého japonského hororu, a Jenny přišla do hodiny s modrou rtěnkou na puse a obličejem omítnutým vrstvou bílého pudru. Aby mě zesměšnila.

Jenny se na mě usmála a poslala mi vzdušný polibek plný jedu. Tak jsem ho chytila a poslala jí ho zpátky skrz dneska skutečně solidně namodralou pusu, čímž jsem ji pořádně vyděsila. Až jí z toho přeběhl mráz po zádech. Když už musím vypadat jako zombie, proč toho alespoň nevyužít. Podívala se na mě tak, jako bych snad hrála nefér, a znechuceně se otočila a rozběhla se do svojí třídy.

Já se bez důvodu zastavila u skříněk. Nikam jsem nespěchala. Nakoukla jsem do vedlejší učebny okénkem, do kterého se dává taková ta drátěná mřížka, aby lidi jako já nešmírovali lidi jako oni.

Moje mladší sestra Eli nějak vycítila, že na ni zírám, a zvedla oči, ačkoli tou dobou byla už hluboce zabraná do matiky. Tak jsem jí pro pobavení na chodbě trochu zatancovala, abych oslavila, že v tu ranní hodinu jsem svobodnější než kdokoli jiný. Pri-

vilegia nemocné holky. Eli zvedla oči v sloup a já šla dál. Kašlala jsem jen trochu, dalo se to ještě zvládnout.

Do třídy jsem přišla pozdě o sedm minut. Profesor Grimm už na mě se zvednutým obočím čekal. Říká mi *Věčný opozdilec Aza Ray*. Je slepý jak netopýr, nosí tlusté brýle a tenkou kravatu jako nějaký hipster, ale tenhle styl mu fakt nesedí.

Je to svalovec, ale nikdy si nevyhrnuje rukávy. Má tak velké bicepsy, že je mu na pažích těsná košile, z čehož usuzuju, že nemá žádný skutečný život a jen se tak potácí mezi prací a pitím proteinových nápojů.

Vypadá spíš jako učitel tělocviku, jenže když otevře pusu, zní jako hrozný šprt. Taky myslím, že má tetování, které se snaží různě zakrýt. Make-upem. Dlouhými rukávy. Není zrovna moudré nechat si na sebe navěky namalovat obrázek lebky / lodi / nahaté holky (?). Pak si nemůžete ani rozepnout manžetový knoflíček.

Profesor Grimm je tenhle rok nový. Je mladý, pokud jde třicátníka považovat za mladého. Ale to tetování mě zajímá. Nevím přesně, jak vypadá, protože jsem ho celé nikdy neviděla.

Přesně proto bych chtěla vlastní tetování. Chci něco horšího, než má on.

Věčně si stěžuje, že kdybych dávala během jeho hodin trochu pozor místo toho, abych si pořád četla, mohla bych plně využít svoje nadání. Jenže s tím neslaví moc úspěchů, jelikož jsem jedna z... ehm... tak ze čtyř lidí na škole, kteří čtou.

Vím, že je to klišé. Ano, jsem knihomol. Zastřelte mě. Mohla bych vám vyprávět, jak jsem vyrostla v knihovně a jak mými jedinými kamarády byly knihy, ale to jsem snad neudělala, nebo ano? Protože mám slitování. Nejsem ani génius, ani někdo, z koho vyroste kouzelník. Jsem to prostě já. Čtu. Knihy sice

nejsou mými jedinými přáteli, ale jsme dobří kamarádi. Tak to prostě je.

Takže na Grimmových hodinách nemusím dávat pozor. Knihy, o kterých mluvím, jsem beztak už většinou četla. Tentokrát byl na programu ten děda, co bojoval s mořem.

Posedlý chlap. Obří ryba. Spousta strašných selhání. Kolik druháků už asi tímhle zatraceným příběhem mučili?

Proč? Kdo z nás se jednoho dne ocitne v boji na život a na smrt s velkou rybou? Kde je nějaký důvod?

Četla jsem i *Moby Dicka*, podobný příběh o posedlém chlapovi, velké rybě, o smutku a ztracených snech.

Velryba nerovná se ryba. Já vím. Kytovec. A stejně velryby byly a zůstanou prototypem velkých ryb z knižních příběhů, což dává smysl vzhledem k tomu, jak je lidstvo omylné.

Četla jsem z *Moby Dicka* dokonce i ty kapitoly, které nečte nikdo jiný. Takže vám klidně můžu udělat přednášku o tom, jak naporcovat a vykuchat velrybu. To mi věřte. Ačkoli o takové informace nestojíte.

Tak se mě zeptej na *Moby Dicka*, Grimme. No tak. Do toho.

Jednou to už zkusil, zhruba před měsícem, protože si myslel, že mu jenom lžu, že jsem ho četla. Takže jsem mu to pěkně nandala fundovanou řečí o zmaru a alegoriích a nesplnitelných snech, načež jsem přešla do úvahy o pirátských filmech, skákání z prkna mezi žraloky a ženách v kosmu. Profesor Grimm byl ohromený a šokovaný zároveň. Dostala jsem jedničku navíc, kterou nepotřebuju, a zůstala jsem po škole za vyrušování. Za tento trest si ho popravdě řečeno vážím.

Otočila jsem se na Jazona, který byl zabořený do vlastní knihy. Podívala jsem se, jak se jmenuje. *Keplerův sen: Celý text a poznámky z díla Somnium, Sive Astronomia Lunaris*. Vypadala sta-

ře a trochu salátovitě. Nějaká stoletá bichle z knihovny s obrázkem povrchu měsíce na obálce.

Kdo nechápe? Já.

Natáhla jsem se do jeho lavice a vytrhla jsem mu ji, abych si přečetla anotaci. První vědecko-fantastický román, psalo se tam. Napsaný ve dvacátých letech sedmnáctého století. Astronom vypráví příběh o cestě na měsíc a zároveň se pokouší do textu vtěsnat obranu Koperníkovy teorie, protože se snaží najít způsob, jak o ní mluvit, aniž by riskoval, že ho popraví. Až později lidem došlo, že všechny ty takzvané vymyšlené pasáže budou spíš Keplerova šifra pro astronomii a rovnice.

Je tam i nějaká mimozemská čarodějnice na koštěti. Palec nahoru.

Krása. Tak trochu kniha pro mě. Až na to, že by se mi líbilo víc, kdybych mohla napsat nějakou vlastní. To je můj odvěký problém s knihami obsahujícími vymyšlené jazyky a záhady. Chtěla bych být kryptografem. Až na to, že do kryptografa mám hodně daleko. Jsem spíš to, čemu se dřív říkalo *naděšenec*. Nebo *zapálený amatér*. Za patnáct minut na internetu se nadržím, co zvládnu, a pak vařím z vody, rychle a zběsile.

Takže si lidi myslí, že jsem chytřejší než oni. Což mi dává prostor dělat si, co chci, aniž by mě ostatní moc otravovali a vyptávali se. Odrazuje je to od dotazů ohledně celého mého umírání. Prostě toho trochu zneužívám.

„Dej to sem,“ zašeptal Jason. Profesor Grimm po nás vrhl pohled, kterým říkal *sklapněte*.

Napadlo mě, jak asi usměrním rodiče s tou narozeninovou oslavou. Obávám se, že si představují kolečkové brusle a klauna a dort a balónky. Prostě oslavu, jakou mi uspořádali, když mi bylo pět.

Tehdy přišly akorát dvě holčičky, které k tomu donutily jejich matky, a Jason, který se na ni vetřel bez pozvání. Nejenom že na ni šel přes kilometr pěšky, ačkoli nebyl pozvaný, ale ještě navíc dorazil v kostýmu. V kostýmu aligátora, který dostal na Halloween. Ani se neobtěžoval sdělit svým matkám, kam jde, takže zavolaly policii v přesvědčení, že Jasona někdo unesl.

Když se před naším chodníkem, kde jsme bruslili, zjevila policejní auta a vystoupili z nich muži v uniformách, bylo hned jasné, že jsme s Jasonem předurčení k tomu, aby se z nás stali přátelé. Když po něm chtěli, aby si sundal masku, bruslil v aligátorem kostýmu a dělal elegantní otočky i s dlouhým zeleným ocasem.

Ta oslava vlastně nebyla špatná.

Ale oslavu šestnáctin si představuju maličko jinak. Mrtvý klaun, obří dort, ze kterého vyskočím, a horkovzdušný balón na obloze nade mnou. Z jeho koše se spustí lano. Já po něm vylezu nahoru. A odletím. Navždycky.

Kolik trápení by to vyřešilo? Tak strašně moc. Až na trápení toho mrtvého klauna, který neumřel podle svých představ, ale podle mých.

Profesor Grimm zjevně zaslechl, jak jsem se uchichtla.

„Podělila byste se s námi o zdroj vašeho potěšení, slečno Azo Ray?“

Proč se jen pokaždé takhle ptají? Zbytek třídy psal nějaký test. Všichni zvedli oči, celí nadšení, že je něco rozptýlí. Jason se usmál. Nic vám den nezpříjemní tolik jako cizí potíže.

„Vážně o to stojíte?“ zeptala jsem se, protože jsem měla správně bojovnou náladu. „Zrovna jsem myslela na umírání.“

Grimm se na mě zničeně podíval. Jednou už jsem mu to na hodině řekla. Je to kouzelná věta. Všichni učitelé změknou jak

máslo, když ji použiju. Ale profesora Grimma mám docela ráda, protože do mě vidí. Což znamená, že se skutečně dívá. Což je samo o sobě zvláštní. Nikdo si mě totiž neprohlíží. Všichni mají strach, že se na nich moje nemoc nějak podepíše. Ta plastová klec, ve které jsem žila jako malá? Ta zůstala, jen se stala neviditelnou. A je z něčeho tvrdšího než plast.

„Na umírání? V souvislosti s kterým literárním dílem, Azo?“ neměl slitování.

„Co třeba s *Bouří*?“ navrhla jsem, protože jsem věděla, že tu taky máme na seznamu četby. Tohle pololetí je to samé moře. „Ta utopená dvojčata.“

„To ne, protože se ve skutečnosti neutopí,“ oponoval mi profesor. „Zkus něco jiného.“

Bohužel mě nic nenapadalo.

„Zahraj to znovu, Same?“ nadhodila jsem, a zároveň tak zneužila Grimmova křestního jména. Načež jsem pokračovala svou oblíbenou taktikou jedné věci, díky které si budou myslet, že vím všechno. Z Wikipedie se dají naučit i ty nejbizarnější detaily. „Až na to, že to je vlastně špatná citace. Mělo by to být *Zahraj to, Same*. Ale lidi to chtějí romantičtější, aby to znělo míň jako rozkaz.“

Profesor Grimm si povzdechl. „Viděla jsi aspoň film *Casablanca*? Za deset minut si to vyberu. Kdybych byl sebou, rychle bych se do toho testu pustil, Azo. A neříkej mi Same. Jmenuji se Samuel. Same mi říkají jenom lidi, kteří mě neznají.“

Vyhrál, protože měl pravdu. *Casablancu* jsem neviděla ani z rychlíku. Naučila jsem se jenom tu jednu zajímavost. Tak jsem to vzdala a chopila se tužky, abych někam nasměrovala starého chlápka a modrého marlína.

Samuel. Kdo dneska pojmenuje syna Samuel? Napadlo mě

poznamenat něco o pseudonymech. Samuel Clemens, Mark Twain a *Život na Mississippi*, který jsem nedávno četla, ale nechala jsem si to pro sebe. Když jsem to zkusila posledně, vyvinul se z toho duel a teď jsem měla nějak divný pocit na hrudi, takže jsem si nebyla jistá, jestli bych se zvládla obstojně bít, aniž bych se rozkašlala.

Venku se blížila bouře. Větve stromů už nám bušily do oken. Žaluzie se trásly jako šílené, protože naše škola je stará zatékající díra.

Jason mi poslal do lavice papírek. Grimm hlídá vibrování telefonů, tak spolu komunikujeme postaru. *Obří oliheň*, psalo se na něm. *Zítřka v pět u tebe*.

Měli jsme se na ten záznam podívat už před pár dny, jenomže jsem se tak rozkašlala, že jsem musela do nemocnice. Což stálo za houby.

Musela jsem na gastroskopii, a když jsem se probírala z narkózy, chirurg na mě hleděl tím pohledem *páni, tak tohle jsem teda ještě neviděl*.

Mutant, naškrábala jsem na papír, který mi dali, kdybych si chtěla stěžovat.

Doktor se na mě podíval a pak se rozesmál. „Kdepak,“ řekl. „Jsi velice zvláštní mladá dáma. Takové hlasivky, jako máš ty, jsem ještě nikdy neviděl. Mohla bys být zpěvačkou.“

Kdybych mohla dýchat, napsala jsem mu a on měl dost slušnosti na to, aby se zatvářil smutně.

Jason se na tu oliheň ze solidarity nepodíval, ačkoli se pokusil sestřičky přesvědčit, aby mu dovolily pustit mi to na pohotovosti. Ale nepodařilo se mu to. Nemocniční sestřičky hrají tvrdě.

Když už mluvíme o oceánu a velkých rybách, tohle je první záznam obří olihyně, kde oliheň plave ve svém prostředí. Před-

stavte si to neuvěřitelné podmořské monstrum s očima velkýma jako vaše hlava. Představte si její tělo a chapadla dlouhá sedm a půl metru. To je jako dva školní autobusy. A teď si představte, že pod vodou ji ještě nikdo předtím nenatočil. To je fakt zázrak. A pokud existuje taková oliheň, pak může něco žít třeba i v jezeru Loch Ness. Možná se to tam příšerami jen hemží. Možná existuje... naděje?

Protože vždycky když někdo objeví nějaký nový druh zvířete nebo jinou úžasnou věc na téhle planetě, znamená to, že jsme ji ještě celou nezničili.

Dosud existovala jen videa buď úplně mrtvých, nebo na smrt nemocných obřích olihní, ale teď se dolů potopil nějaký vědec v ponorce, našel tam živou a natočil ji.

A nějaký Jasonův známý se naboural do systému Woods Hole, oceánografické organizace z Massachusetts, a zachytil jejich komunikaci s členy expedice. A před čtyřmi dny jim ze serveru štípl to video a ještě o tom nepřestal krákat.

Podívala jsem se na Jasona a usmála se na něj, ale on byl začtený do své knihy. Už jsem se chtěla pustit do toho testu, když vtom jsem venku za oknem něco zahlédla, přesně nad teráriem ještěrek.

Bylo to jen na vteřinku, ale přišlo mi to tak nějak zvláště povědomé, jako by se mi o tom zdálo nebo jako bych to třeba znala z nějakého obrázku.

Stěžeň. A plachtu.

Ne jenom jednu. Dvě. Tři. Takové ty z velkých lodí. Vysoké, bílé, třepotající se ve větru. A z bouře najednou vyplula před lodi.

Což...

Halucinace jsem měla už dřív, ale takové ještě ne. Nedávno

jsem četla něco o vidinách na nebi, o *fata morgánách*, tak se to jmenuje.

Jednou někdo viděl Edinburgh viset půl hodiny nad Liverpoolem. Ale od čeho by se tahle... tahle *lod'* mohla odrážet? Jsme ve vnitrozemí. Hluboko ve vnitrozemí.

Natáhla jsem ruku a zatahala profesora Grimma za rukáv. Věnoval mi našťvaný pohled. Ukázala jsem na oblohu.

Otočil se tím směrem, na chvíli strnul a jen hleděl z okna. Pak si sundal brýle a podíval se znovu.

„Sakra,“ utrousil.

„Co? Vy to vidíte? Tak vidíte to?“

Zavrtěl hlavou.

„Bude bouřka,“ poznamenal a zatahal za žaluzie.

Když spadly až dolů na parapet a z naší třídy byla zas jenom naše třída, zaslechla jsem dlouhé, vysoké písknutí. Vlastně ne přesně písknutí. Víc než to.

Beru zpět. *Mnohem* víc než to.

Azo, linulo se vzduchem. *Azo, jsi tam?*

KAPITOLA 2

{AZA}

Nic z toho není skutečné, Azo Ray Boylová, není to skutečné.

Přesně o tom jsem se přesvědčovala.

Tohle je nějaký nový druh potíží. Ty souvisejí s mozkem.

Máma se na mě podívala přes kuchyňský stůl, prohrábla si vlasy svázané do světlého, trochu prošedivělého ohonu a zamračila se.

„Určitě jsi v pořádku? Nezníš tak. Vzpomínáš, když jsi poslední měla halucinace? Měla jsi horečku.“

Jakmile se na vás zaměří, není úniku. Moji mámu nejde nijak obalamutit. Celé dny tráví v laboratoři. Je imunoložka a po večerech si většinou hraje s myšmi.

Dneska se vrátila domů celkem brzy, už o půl dvanácté. Poslední dobou jí pokusy vůbec nevycházejí. Takové pitomosti, jak tomu říká, vůbec netoleruje. Třeba když jí tvrdím, jak mi nic není a nemusím k doktorovi.

„Je mi asi stejně dobře jako jindy, Greto,“ ujistila jsem ji.

„Ty mi Greto neříkej, Azo Ray.“

„Vždyť ty mě taky nemusíš oslovovat *dcero*,“ namítla jsem.
„Můžeš mi říkat *jménem*.“

Mých poznámek si vůbec nevšímal a místo toho začala odměřovat dávkování, načež mi vrazila do pusy teploměr.

„Tak dobře, *dcero*,“ usmála se na mě, jako bych si to vykoledovala. Mámin úsměv je milující a vražedný zároveň. To, který z těch dvou polů zrovna převažuje, záleží na situaci.

Takže i kdybych se pokoušela vypadat, že mi nic není, neprošlo by mi to.

„38,8,“ oznámila mi. „Nediv se, žeš viděla nebeskou loď.“

Nižší nebo vyšší horečku mám skoro pořád. Už jsem si zvykla. Orosená nebo úplně hořící. To je jedno. Máma mi přehodila přes ramena deku. Co nejrychleji jsem ji setřásla. (Smrti předcházející deka? Ne, díky.) Místo toho jsem si oblékla svou oblíbenou mikinu s kapucí a tisíci kapsami. Navíc neměla žádný zip, který by mi připomínal pytle na těla.

„Dej si trochu pauzu, Azo,“ řekla máma.

Nevěřicně jsem se na ni podívala. „Pauzu? Vážně?“

„Ano, prostě se uklidni, protože těmi výbuchy ničemu nepomůžeš. Tady máš prášek,“ dodala a já už měla pilulku v puse. Přisahám, že jsem se cítila jako pes, protože mě přinutila ji spolknout ještě dřív, než mi došlo, že ji do mě naládovala. V druhé ruce už držela připravenou sklenici s vodou, a než bys řekl švec, už jsem prášek zapíjela.

Tak to je Greta. Je rychlá. Jaký by mělo smysl vzdorovat?

Krom toho se zdá, že ty prášky pomáhají.

Když mi byly dva, říkali, že budu mít štěstí, pokud se dožiju šesti. Když mi bylo šest, říkali, že budu mít štěstí, pokud se dožiju deseti. A když jsem desítku dokonce přežila, všichni byli v šoku, tak řekli do šestnácti.

A šestnáctka už se ke mně kvapem blíží.

Takže když mě teď vezou do nemocnice, moje rodina už má vymyšlený složitý mechanismus, který řeší věci, o kterých nechceme mluvit. Pro jistotu jsme si je všechny sepsali. Máma si myslí, že nám to celý ten proces se strachem z mého umíráním zjednoduší.

Tak například já od ní mám písemnou omluvu za to, že mi naplácala, když mi bylo pět, a já se pak prokašlala do kratšího kómatu. Takové věci odpouštím. Vlastně ani nestojí za zmínku. Ale ona trvá na tom, abych si ji s sebou brala, když musím do nemocnice.

Ona má zas na oplátku mou písemnou omluvu za všechny moje brutální sarkasmy. Eli pro změnu vlastní jednu omluvu nadepsanou *Přehnaný popichování a uzurpování si rodičovský pozornosti opakovaným stavem, kdy to vypadá, že umřu, ale vlastně neumřu*. Ještě má variantu z kategorie *Krádeže oblečení*.

Ta pro tátu se nese v duchu *Věcí, které mě příliš nezajímaly, část 1-36*.

Máma se celé dlouhé poslední roky věnuje kromě své běžné práce ještě takovému vedlejšímu projektu. Snaží se vytvořit myš, spíš takovou supermyš, která by byla aspoň teoreticky imunní vůči různým vdechnutelným toxinům v ovzduší. Vyvíjí ji z původního exempláře chicagské laboratorní myši, která měla nějakou plicní mutaci. Plán je takový, že její nový druh myši bude mít takovou genetickou mutaci, která mu umožní uzavírat nosní dírky a aspoň dočasně snížit potřebu vzduchu, a navíc díky ní bude imunní vůči hromadě patogenů.

Ta myš má být prvním krokem k vývoji nového léku. Farmaceutické společnosti díky ní mají vyvinout látku, která by pomohla lidem, co nemůžou moc dobře dýchat normální vzduch.

Lidem, jako jsem já. Dala by se ale využít i jinak, díky čemuž se mámě aspoň podařilo sehnat sponzory. Tak třeba kdyby někdo odpálil bombu s nervovým plynem, tahle myš by se s tím měla celkem dobře vyrovnat, zhruba na hodinu, což by mohlo, ale taky nemuselo znamenat, že se plyn mezitím rozptýlí. Máma se původně snažila vtipkovat o bojové myši a zneužívala k tomu Plcha z *Alenky v říši divů*.

Bojová myš. Nepovedený vtip.

Máma sama válku vůbec nepodporuje. Nikdy nechtěla, aby její výzkum sponzorovala armáda. Protože je jasné, že když vyvinete lék z takovéto bojové myši a někoho díky němu ochráníte (civilisty, děti, učitele, všechny, kteří uvízli ve válečné zóně a jsou vydaní na milost a nemilost chemickým zbraním), vzniká zároveň prostor pro situaci, kdy bude vojsko agresora imunní vůči jedům, které bude vypouštět do civilního ovzduší.

Což znamená, že máma musí ustavičně řešit strašné dilema. Chtěla jen vyvinout nějaký lék na astma, který by se dal vyrábět ve velkém. Něco proti širokému spektru plicních onemocnění – astmatu, emfyzému, syndromu Azaray. A místo toho musí pracovat na bojové myši.

U stolu seděla i Eli. Právě si pečlivě zastříhávala konečky o jednu osminu délky palce nůžkami, které si vlastnoručně nabrousila bruskou na kuchyňské nože. Je naprosto přesná. Nevím, jak to dělá, ale když skončila, odstřižené pramínky spadly na zem jako list jemného blond papíru a její konečky byly dokonale rovné.

My dvě jsme každá úplně jiná. Moje vlasy jsou černé a kudrnaté, a ačkoli oči mám modré, jsou takové tmavě modré se zlatočerveným nádechem. Eli je má světlounké jako skoro bílou letní oblohu. Kdybychom byly v pohádce, byla by určitě ta hodná sestra a já ta zlá.

„Fakt číslo jedna,“ řekla, jako by vůbec neuznávala, že jsem starší a měla bych mít nějakou autoritu. „Slyšelas hrom. Ten jsme slyšeli všichni. Taky jsem ho při matice zaslechla. Fakt číslo dvě. Vidělas mraky. Ty jsme taky všichni viděli. Byla bouřka. Fakt číslo tři. Zdálo se ti, že vidíš loď, protože máš horečku a jsi sjetá práškama. Že by s tebou ta bouřka mluvila, to je úplná blbost,“ uzavřela. „Taky je blbost, aby někdo volal tvý jméno z megafonu. Jen pro tvou informaci.“

Možná jsem na Grimma ve třídě trochu křičela. Možná jsem udělala trochu scénu. Možná jsem kvůli scénám už trošičku známá. A Eli je možná známá svojí naprosto racionální osobností. Ačkoli je jí čtrnáct a má plné právo být nezvladatelná a vzteklá a zmítaná tím, čemu se dřív říkávalo nálady.

Ale kdepak. Eli je vyrovnaná. Loni dostala menstruaci a řekla jen: *Jasně, fajn*. A pokračovala dál na hodinu baletu v upnutém dresu a byla v pohodě.

To já menstruaci ještě nedostala, což mi vlastně ani moc nevadí. Klidně si to utrpení oddálím. To kvůli tomu, že jsem příliš hubená a prostě nemůžu přibrat.

Jen pro ujasnění. Tím „příliš hubená“ nemyslím, že vypadám jako sexy gotička, co potřebuje jen květované šaty a trochu rtěnky, aby se z ní vyklubala holka, co byla vždycky skrytě krásná, jen to doteď nikdo neviděl. Myslím tím, že vypadám jako chodící mrtvola. Kůži mám bílou jak tělo v márnici. A občas když zakašlu, je to fakt hnus. Jen abyste věděli.

Sama jsem si nebyla jistá, co se vlastně dopoledne stalo. Táta mě musel přijet vyzvednout z ředitelny potom, co jsem vykřikovala něco o svobodě a seberealizaci a žaluziích. To se na mě profesor Grimm jen podíval a sdělil mi, že už vím, kam mám jít. Do kanceláře školní sestry nebo do ředitelny. Střídám je.

Táta pro mě přijel a měl pro mě pochopení, ačkoli jsme dostali oba vynadáno. Ve škole se totiž právě snaží nejednat se mnou jako s bláznem, ale stejně jako s ostatními. Takže nemám *žádné* zvláštní zacházení.

Samozřejmě krom *všeho* toho zvláštního zacházení, bez kterého to nejde.

Funguje tu třeba služba Azaray, což znamená, že každý den by mě měl někdo hlídat a po očku sledovat, jak chodím po chodbě, kdybych se náhodou začala dusit. Ale já jí moc nedůvěřuju. Ani nevím, kdo měl pohotovost dnes.

Nicméně přednáška v ředitelně bývá relativně jednotvárná.

Ředitel: „Slečno Ray, dokážete přece i jiné věci než vyrušovat v hodině.“

Chce se mi říct něco jako *definujte „věci“*.

Protože občas dělám i věci, o kterých vím, že bych neměla, ale stejně mi to nedá. Z hloubi duše na mě volají různé představy. Mají nesmírnou sílu. Dennodenně se na ně musím snažit aktivně *nemyslet*, abych udržela pozornost.

Tak třeba v osmičce jsem se přestala hlídat a během jediné hodiny jsem přetvořila *Hrozny hněvu* v cirkus čítající sto třicet čtyři origami zvířátek. Byli tam pštrosi a sloni a maringotky s miniaturními kolečky a akrobati.

Ve třetí jsem měla takové příšerné období, kdy jsem se nedokázala odtrhnout od akvária. Byla jsem si prostě jistá, že ty rybičky se dívají na mě. A co teprve v šestce, když jsme si pořídili do třídy kanárka. Přísahám, že ten se mnou *mluvil*. Ne ve slovech. Jenom si seděl v kleci na bidýlku, ustavičně na mě zíral a zpíval. Neuvěřitelně nahlas. Vlastně až tak nahlas, že se musel přestěhovat do jiné třídy, protože u nás všechny rušil.

Ptáci. S těmi mám odjakživa potíže. Jsem ten typ člověka,

na kterého se prostě slítávají. Když jsem venku, nosím klobouky.

No nic, zpátky do ředitelny.

Aza: „Viděla jsem na nebi něco divného.“

Azin táta: „Já se za dceru omlouvám. To ty léky...“

Aza (popuzená tvrzením, že trpí halucinacemi): „Vlastně ne, máte pravdu. Nudila jsem se. Tak jsem si to vymyslela. Zapomeňte na to.“

Ředitel (poulí oči, aby zjistil, jestli si z něj neutahuju): „Už dost, slečno Ray. Už žádné šaškárny.“

Šaškárny vyslovuje, jako by to bylo sprosté slovo.

Když nás z ředitelny propustili, přitiskla jsem tvář k oknu u schodů, jestli ještě nezahlednu to, co předtím. Ale ne. Nic. Zmizelo to.

Teď už vypadal táta vyčerpaně. Uvařil večeři. Tentokrát nějaké nudle s omáčkou ze zoufalství. A z burákového másla. Tvrdí, že podle klasického thajského receptu, ale v pravém thajském jídle žádné makaróny nenajdete. Ani sušené maso. Jsem si celkem jistá, že to tam bylo.

„Ale ona *něco* viděla,“ řekl táta mámě.

Máma se na něj nevěřicně podívala. Táta se pravidelně dostává do potíží kvůli tomu, že věří na věci, co popírají veškerou logiku. Je to vášnivý snílek. Realisty jsou u nás doma máma a Eli. Táta nakonec radši pokrčil rameny a vrátil se k vaření.

„Měla *halucinace*,“ opravila ho máma. „Žádné vidění.“

„Má *velkou představivost*,“ doplnila Eli a musela se té větě, kterou o mně všichni říkají, co si pamatuju, usmát.

„To je jedno,“ povzdychla jsem si. „Je to pryč. Tak se na to vykašlete.“

Ale sama už jsem se šla znovu podívat ven na oblohu. Až na

tenký srpek měsíce byla temná. Nebylo na ní vůbec nic zvláštního. Prostě jenom nebe, obloha, tamhle Polárka.

Mám oblohu ráda. Dává mi tak nějak větší smysl než život. Dívat se na ni není nuda, jak byste si mohli myslet, jelikož se přímo nabízí obrázek umírající holky zírající na oblohu a představující si nebe. Ale já oblohu nevnímám jako nebe. Vnímám ji jako hromadu plynů a vzdálených ozvěn věcí, které byly kdysi dávno v plamenech.

Polárka se správně jmenuje Cynosura, po jedné nymfě. Mořeplavci ji dřív využívali k určení kurzu. V některých starých legendách (zatleskejte prosím mnoha zvláštním a úžasným filozofům šestnáctého století, v tomto případě Jacquesovi Gaffarelovi, a ne, nedokážu vysvětlit, jak jsem se k němu dostala, ale jednou, když jsem byla zahrabaná hluboko v knihovně, jsem narazila na takový kruhový diagram oblohy a hvězdy na něm vypadaly jako líhnoucí se octomilky v Petriho misce a mně to úplně vzalo dech) vytvářejí vzorce hvězd písmena. Takovou nebeskou abecedu. Epos, který se v jednom kuse přepisuje podle toho, jak se Země točí. Když se na oblohu podíváte takovým úhlem pohledu, vidíte v ní jednu obrovskou měnící se báseň nebo dopis, který někdo napsal a pak, když se Země pootočila, ho někdo jiný o něco doplnil. Tak na ni zírám a zírám, abych si ten dopis jednoho dne uměla přečíst.

Když jsem byla malá, pokusila jsem se v noci vyklouznout z domu, abych se mohla dívat na hvězdy. Měla jsem plán, ve kterém figurovalo okno a okap, po němž jsem hodlala vyšplhat nahoru místo toho, abych se spustila dolů. Máma mě načapala, zrovna když jsem na střechu tahala deku. Ale dovolila mi to a ve čtyři hodiny ráno mě i spolu s hromadou dýchacích pomůcek – jen pro jistotu – vzala nahoru. Dívaly jsme se tehdy na nebe

společně, já zabalená v peřině, s termoskou, baterkou a knihou o souhvězdích v klíně. Jen jsme tam tiše seděly a máma mi ukazovala obrázky hvězd a vysvětlovala, co znamenají.

Takže když si stěžuju, měli byste vědět, že moc nemám na co. Moje rodiče by mi většina dětí záviděla. Klidně mi vyrobili stínidlo na lampu, které mi po setmění dělá na stropě pokoje celou mléčnou dráhu.

Představte si, jaké by to bylo, kdybychom mohli vidět všechny hvězdy, které už nevidíme. Kdyby zhasla všechna světla na celém světě, nebe by zářilo jako šílené, úplně jako ten odraz na stropě z mojí lampy.

Ne že bych se podle hvězd uměla orientovat. Ale jednou jsem četla o někom, kdo přeplul celý oceán jen na malé, ručně dělané lodi. Z Jižní Ameriky až do Polynésie. Ta loď se jmenovala *Kon-Tiki*. A ten člověk byl nějaký norský průzkumník jménem Thor.

Tak trochu bych se chtěla taky jmenovat Thor. V tom jméně je taková síla. Ale kdepak, já jsem Aza. Po kom? Po nikom.

Dokonce se ani nejmenuju Aza Ray od narození. To jméno mi dali až potom, co jsem začala mít ty potíže s dýcháním. Předtím jsem se jmenovala Heyward. (Tak se jmenoval jeden můj prastrýc. Eli se taky jmenuje po prastrýci. Nevím, co s našima je. To nás nemohli pojmenovat po pratečích?)

Na úředních dokumentech jsem pořád uvedená jako Heyward, což NESMÍTE NIKOMU ŘÍCT! Ale...

Máma: „Když jsme si tehdy už začínali myslet, že tě ztratíme, najednou jsme pochopili, že se jmenuješ Aza. Měla ses jmenovat po celém spektru, od A do Z. Bylo to dokonalé.“

Táta: „Prostě jsme to najednou věděli. Bylo to úplně zvláště spirituální. Tak jsme si řekli, že se podle toho zařídíme.“

To nové jméno rozhodně přispělo k mojí všeobecné zvláštnosti. Část základky jsem strávila jako Ava, protože to ze začátku nějaká učitelka popletla a já ji v tom nechala. Nakonec se na to přišlo až na třídních schůzkách.

Aza. Léta jsem si říkala, že když už musím být palindrom, měla bych být *kuulilennuteetunneliluuk*. Což v estonštině označuje tu část pistole, kterou prosvíští kulka letící vás zabít.

Když už, tak už. No ne?

Ale místo toho jsem abeceda. V závislosti na vašem pohledu na svět a vaší znalosti historie abecedy by v mém jménu mohlo být i němé &. Takové *et* použité jako sedmadvacáté písmeno. Když byste říkali abecedu, končila by X, Y, Z, &. Takže když říkáte moje jméno, je to jako taková abecední smyčka, což znamená, že mezi Z a A přidáte taky &. Az(&)a.

Mít ve jméně takové & je bezva. Hned vysvětlím. & je symbol pro latinské slůvko *et*, což jsou dvě spojená písmena. Takže mám ve jméně neviditelného mimozemšťana.

Přišli jsme na to s Jasonem před pár lety a byli jsme tím mým soukromým ET naprosto posedlí.

Jak by taky člověk nebyl? „ET volat domů“ a všechno to ostatní.

Vidíte, jak to celé dokážu podat tak, že to zní úžasně, a ne jen divně? Oceňujete mě za to? Někdy se díky tomu cítím trochu líp. Jindy ani ne.

Jako třeba dnes. Dnešek stojí za houby.

V hrudi mi něco řinčí a já předstírám, že ne. Ale nejspíš kvůli tomu, že asi určitě budu mít zase halucinace, že jsem pokusný králík pro každý nový lék, který se objeví na trhu, jsem se cítila tak bídne, že než jsem si toho vůbec všimla, ocitla jsem u kuchyňského stolu spolu s rodinou, brečela jak želva a současně kašlala.

Odeslali mě do sprchy, kde jsem seděla na stoličce v páře, nahá a zahořklá, vdechovala jsem ji a snažila se zapomenout na tu loď, kterou jsem viděla, na ta slova, co jsem slyšela, prostě na všechno – šestnáctiny a rodiče a smutek.

„Přece víš, že jsi jedinečná, zlatíčko,“ uklidňovala mě máma, když zavírala dveře od mého pokoje. „Jsme v tom s tebou. Nejsi sama. Máme tě rádi.“

„I když umřu?“ hlesla jsem, protože jsem už neměla sílu. „Budete mě mít rádi, i když umřu?“

Máma stála ve dveřích. Viděla jsem, jak se snaží sebrat sílu, aby mi dokázala odpovědět. Viděla jsem, jak moc by chtěla říct, že přece neumřu, ale neudělala to, protože to by byla jasná lež.

Snažila se setkat se mnou v mém pitomém neduživém těle, které nemá ani dost času, ani dost stability. Sice pevně svírala rám dveří, ale výraz v její tváři říkal *neboj se*. Polkla a pak se na mě usmála.

„I když umřeš,“ vydechla. „Jasný? Budeme tě mít rádi na věky věků. Až do konce času.“

Jelikož mi bylo fakt mizerně, chtěla jsem na to říct něco jako: *Ne, nebudete. Když někdo umře, nakonec se na něj zapomene. Jinak to ani nejde. Život jde dál. Nic není tak důležité.* Ale neřekla jsem to.

A máma tiše odešla.

Myslela si, že už spím a že neslyším, jak další hodinu brečí na chodbě.

Myslela si, že neslyším, jak startuje auto a odjíždí zpátky do laboratoře, protože to je to jediné, co jí zbývá – snažit se popohnat pomalý výzkum a vymyslet lék na něco, čemu nikdo ani nerozumí.

Přála bych si, aby si se mnou naši nemuseli dělat v jednom

kuse starosti. Představuju si je, jak sedí na pláži a pijou nějaký koktejl s deštníčkem, jako v nějaké reklamě.

Na pláži jsme nikdy nebyli. Naši nikdy nejeli na dovolenou jen ve dvou. Kvůli mně.

Tak si tak sklesle říkám, že bych mohla zkusit stopovat do nějakého jiného města. Nebo ukrást auto a dojet tam. Možná tak trochu napůl vím, jak se řídí. Naučila jsem se to před třemi měsíci, když táta seděl vedle mě na sedadle spolujezdce a máma vzadu a oba přísahali, že mi věří, ačkoli jsem nabrala naše popelnice.

Máma: „Neboj. Při rychlosti pět kilometrů za hodinu prostě nikoho zabít nemůžeš.“

Táta: „A co šneky?“

Máma. „Nebo lemury.“

Táta: „Nebo rejsky. Počkat. Jak rychle dokáže běžet takovej rejsek?“

Máma: „Rejsi se umí pohybovat neuvěřitelně rychle. Jsou to predátoři. Stačí jim odpočívat deset vteřin a můžou se zas vydat na lov. Prohráváš.“

Táta (s úsměvem): „Vyhráváš.“

Já: „Hm. Tak mám teda ještě nastartovat?“

Vlastně nemám řidičák. Ale vím, jak z auta vyždímat co nejvíc. Protože naši mi ukázali i to. Jednou uprostřed noci, na dálnici, daleko od města. Sama jsem to nikdy nezkoušela, ale tehdy s našima jo. A jeli jsme fakt pekelně rychle.

Kdybych zvládla stejně rychle dojet do nějakého cizího města, mohla bych umřít tam. Třeba v nějakém hotelu. A ušetřila bych všem ten pohled na to, jak odcházím.

Chudák Eli, napadlo mě. Ať to bude, jak to bude, strašně ji to zasáhne.

A pak jsem celou noc myslela jen na to, že ať už jsem z toho nebe slyšela cokoli, angličtina to tedy nebyla a vlastně to nebyla ani slova. Ale že mi to bylo povědomé. Jako bych to úplně cítila v kostech.

Jako by mi to něco připomínalo.

KAPITOLA 3

{AZA}

Probudila jsem se v půl páté, zpocená, vystrašená, rozkašlaná a s bušícím srdcem. Moje kůže mi přišla tak těsná, jako by na mě měla každou chvíli prasknout. Rozklepaně jsem došla do koupelny a podívala se do zrcadla. Vypadala jsem jako já. Jako já v bolestech.

Pak jsem ještě usnula a zdálo se mi o divných tvářích a o peří a pořád jsem měla pocit, že se dusím, že mi někdo zacpal pusu i nos a mám něco v plicích. Když jsem se vzbudila podruhé, bylo už sedm. Slunce vycházelo a já kašlala a snažila se přesvědčit samu sebe, abych nepanikařila. Ale nemohla jsem se zbavit pocitu, že na mně snad praskne kůže. Měla jsem i divnou pachut' v ústech. Kašlala jsem výrazně víc než večer předtím.

Takže žádná škola. Místo toho honem do nemocnice, kde jsem si oblékla svého vlastního andělíčka, na kterém mám vyšité jméno (takové milé drobnosti) a svoje vlastní trepky.

Ví se o mně, že si tyhle dýchánky představuju jako něco jiného. Třeba jako slavný Černobílý ples Trumana Capoteho. Můj

bílý andělíček je jako saténová róba se spodničkou a snad i s nějakou hezkou krajkou utkanou z duše Audrey Hepburnové. Až na to, že na nejslavnějším večírku všech dob nejspíš nikdo neměl holý zadek. Není nad ten pocit, když vám na vyšetřovacím lehátku mrznou zespodu stehna.

Ježdím do dětské nemocnice, takže tam potkávám horší případy, než jsem já. Viděla jsem, jak se z ničeho nic kolem něčí postele zatahuje plenta, a slyšela ten nezaměnitelný zvuk plačících rodičů za ní. Viděla jsem nemocniční veselé klauny, oblečené do kostýmů a připravené někoho potěšit, i nemocné děti, které vypadaly nadšením bez sebe, že jim svět v poslední chvíli dal všechno, co chtějí.

Nicméně to, co všichni chtějí, bývají nakonec ty věci, díky kterým by si připadali jako všichni ostatní. Jednou jsem dokonce viděla i nějakou dětskou pěveckou hvězdu se zplihlými vlasy, jak jde v červených kožených kalhotách chodbou splnit někomu přání. Po chvíli jsem ho viděla taky odcházet. Vypadal úplně zničeně.

Dopustil se klasického omylu. Myslel si, že když se ukáže, slepí prohlédnou a umírající se uzdraví. Jenže ono to tak nefunguje. Slavní nejsou kouzelní. Přestože bývají přesvědčení o opaku.

Najednou zpoza rohu vyběhlo nějaké holohlavé dítě, co pištělo jako hodně hladové, docela velké ptáčátko. Ale naštěstí honilo klauna a neutíkalo před doktorem, takže to nebylo tolik jako z hororu.

Klaun se zastavil i ve dveřích do mého pokoje a zatřepal duhovými bambulemi. A ten tříletý holohlavý chlapeček začal divoce tleskat a podíval se na mě naprosto nadšenýma očima navrch hlavy. A ačkoli jsem měla špatnou náladu, musela jsem se taky usmát.

A ačkoli to bylo v naprostém rozporu se všemi mými pravidly o přátelení se s dalšími oběťmi nepředstavitelná, tak tou dobou, co dorazil lékař, mi ten kluk seděl na klíně a klaun střídavě foukal bubliny a hrál na harmoniku píseň *Tam někde za duhou*. Podle mého názoru to byla špatná volba, nicméně se s ní během svých nemocničních pobytů pravidelně setkávám. Představa, že až umřete, někdo vás přehodí přes duhu, modrý ptáček vás popadne za kotníky a odnese kamsi do prázdna, se někomu možná líbí.

No prosím. Rozhodně existují i horší možnosti. A ten chlapec si přitom šťastně prozpěvoval. Ani jeden z nás na tom není úplně nejhůř. Můžeme chodit, mluvit a kašlat skoro jako běžní smrtelníci.

Když přišla doktorka Sidhuová, klaun hochu odnesl kamsi do nemocničního labyrintu. Takže se moje lékařka mohla pustit do obvyklého procesu poslouchání a poklepávání hrudníku, jako by to byla nějaká vlezlá sousedka, která se k vám snaží nakouknout skrz zamčené dveře klíčovou dírkou.

Až na to, že doktorka Sidhuová patří mezi sousedy, co vidí i skrz zeď. Ve tváři měla kamenný výraz. A právě proto, že ho *vůbec* nezměnila, jsem poznala, že je něco špatně.

„Hm,“ zabručela.

„Co znamená to hm?“ chtěla jsem vědět.

Doktorku Sidhuovou znám celý život. Nikdy neříká *hm*. A bavíme se tu o mém těle. Moje orgány jsou umístěné dost zvláště.

Existuje taková teorie, že orgány v mojí hrudi se v počátečním stadiu mojí choroby nějak přesunuly. Kupříkladu jedna moje plíce je jakoby vychýlená daleko od středu hrudního koše. Taky žebra mám daleko flexibilnější, než by bylo zdravo pro kohokoli, kdo není Aza a nežije se syndromem jménem Clive.

Svině Clive způsobuje, že mám placatý hrudník, vyčuhující žebra a vychýlenou plíci. Ale jinak jsem úplně bez chyby.

„Slyším něco podivného. Nemluv.“

Nechtěla jsem přestat mluvit, ale zmlkla jsem, protože doktorka Sidhuová se na mě výhruzně podívala. S tak upovídanými pacienty, jako jsem já, nemá dvakrát velkou trpělivost. Mávala stetoskopem, jako by to bylo laso, a poslechla si moje srdce. (Srdce. Tak to mám taky trochu mimo. Nikdy nemělo v mém hrudním koši dostatek místa. Nějak se s tím vypořádáváme, no vážně, ale pohled na ty neohrožené doktory, kteří zkoušeli poslouchat můj srdeční rytmus tam, kde nebyl k zaslechnutí... Nechala jsem jich to pár zkusit, jen abych se mohla podívat na jejich výraz, když na chvíli uvěří, že chodím a mluvím, a to všechno bez srdce. K popukání.) Doktorka Sidhuová mě poslala na rentgen a na chvíli se vytratila, aby se podívala na výsledky.

„MRI,“ rozhodla.

Bezva. Úplně jsem cítila, jak se táta za dveřmi zděsil.

„Nic mi není,“ ubezpečila jsem ho, když mě dovezli do čekárny na kolečkovém křesle (nemocniční pravidla). A pak šupky dupky do tunelu na magnetickou rezonanci. Dají vám sice špunty do uší, ale stejně slyšíte to cvakání a skřípání, zatímco vám skenují vnitřnosti.

Občas tam uvnitř předstírám, že jsem velryba plující hluboko v oceánu a poslouchám zpěv a zvuky svojí velrybí rodiny. Ale dnes jsem slyšela spíš jen takové volání. *Azo. Azo Ray.*

Jako bych už zas slyšela něco zvenčí. Nebo zevnitř? To je fuk, každopádně ten zvuk nenávidím.

„Zadrž dech,“ požádal mě radiologický asistent. „A snaž se nekašlat.“

Snažila jsem se nekašlat. Zkusila jsem předstírat, že nejsem

velryba, ale obří oliheň. Všude kolem mě svítila světla a něco vzralo a skřípalo tak moc nahlas, až jsem si říkala, že bych měla poslouchat něco jiného. Jednou jsem četla něco o živočiších z hlubin moře a o tom, jak zvuky z nitra země interferují s jejich sonary a celé hejno velryb pak skončí vyplavené v nějakém městě a tak podobně. Taky jsem četla o zvukovém chaosu, jak má příroda být harmonická, ale zvuky lidské civilizace tu rovnováhu narušují a lidi teď čím dál víc blázní, protože žijí v celkové disharmonii. Možná už jsem taky blázen.

Azo, pojd' ven.

Zmáčkla jsem tlačítko interkomu.

„Slyšel jste to?“

„Co? Ty strašný zvuky? Přece už víš, jak to při rezonanci chodí. Bylas tu už tisíckrát,“ připomněl mi asistent Todd. Milý člověk.

Vždycky mi dá zahřívací podložku navíc, než mě zasune dovnitř. Mám ho ráda, protože melouchaří v jedné laserové depilační klinice, kde rozsévá smrt mezi vlasové váčky. Má v rukávu pár opravdu veselých příhod o vymýcení nechtěných chloupků z ženských tváří. Tady jsou totiž skoro všichni nabručení. Nikdo nemá magnetickou rezonanci zrovna rád, a navíc jsou všichni nemocní. „Už jsme skoro hotoví. Jsi v pořádku?“

Jak vyšlo najevo hned potom, co jsem odpověděla, že ano, nebyla jsem. Protože přesně v tu chvíli se to znovu ozvalo. *Azo-poslouchejposlouchejazoazoazoazoposlouchejpojd' ven.*

Stiskla jsem zuby, nekašlala a vydržela to. A že to nebylo snadné. Když mě z tunelu konečně vysunuli, všichni na mě zírali, jako by chtěli říct *Co to sakra je?* Tak se na vás po rezonanci většinou nikdo nedívá. Todd si povzdechl a poplácal mě po rameni.

„Nesmíš nikomu říct, že jsem ti to řekl, ale v podstatě jde o to, že máš v levé plicí pírkó.“

„To jako že mi narostlo peří?“

Jistě že mi neroste peří. Ale bylo to to první, co mě napadlo.

Todd mi to objasnil. „To jako že si myslíme, žeš to pírkó musela vdechnout. Což by vysvětlovalo to kašlání.“

Až na to, že tak to být nemohlo. Něčeho takového si přece člověk všimne. Kdybyste vdechli vzduch a spolu s ním taky pírkó dost velké na to, aby se objevilo na snímku z MRI, tak byste o tom vážně, **VÁŽNĚ UŘČITĚ** věděli.

Přesvědčila jsem je, abych se mohla podívat. A skutečně. V levé plíci jsem měla pírkó velké jako můj malíček. Takové mohlo pocházet jedinež z polštáře a já v pokoji žádné pérové polštáře mít nesmím. Ať už mi ten pérový polštář dal na postel kdokoli, bude mít pořádný průšvih. (Jedině Eli. Táta byl stejně znechucený jako já.)

Na ty hlasy jsem nemyslela.

Nemyslela jsem na nebe.

Nemyslela jsem na to, jak apokalyptický mi můj život připadá. Protože jak všichni víme, apokalypsa je znamením toho, že vás zradila mysl, a mozek je to jediné, co mi zatím funguje.

„Dá se to nějak vysvětlit?“ zeptal se táta, ale Todd mu nebyl schopný odpovédět.

„Doktorka Sidhuová si vás hned zavolá. A vážně, neříkejte jí, že jste to viděli.“

Já svoje výsledky vídám samozřejmě už rok. Všichni mi všechno ukazují. Tak už to chodí, když jste celoživotní pacient. Já už popisuju výsledky magnetické rezonance déle než Todd. Což neznamená, že by mě tohle fakt nevyvedlo z míry.

Šokovalo to i Todda. To poznám. Tíše si pískal, aby mě uklidnil, ale ve skutečnosti jsem kvůli tomu naprosto panikařila.

Ačkoli to jeho pískání nemělo nic společného se slovy ani se v něm neskrýval žádný tajný kód, já v něm ta slova prostě *sly-*

šla. Najednou jsem vnímala úplně všechno. Nemohla jsem si pomoci. Vrzání podlahy. Skřípání dveří. Znovu jsem se oblékla a nasadila si své kovové doplňky. Náušnice. Řetízek. Zcela zbytečnou podprsenku.

Azo, pojď ven.

Že jsem to slyšela v kombinaci s ptačím zpěvem?

Tak to vůbec nesouvisí s žádným mým strachem, s žádnou z mých nočních můr, s ničím, co mi dělalo starosti.

Je to bezvýznamné.

Naprosto bezvýznamné.

KAPITOLA 4

{AZA}

Je s podivem, že mě pustili, ale je to tak. S tím, že hned další den se dostavím na menší zákrok. Strčí mi do průdušnice jakési malé kleštičky. Už jsem zažila horší věci. Aspoň to nebude žádná větší operace. Snažím se nemyslet na to, že mám v plíci pírkó, a ne třeba zapomenutý vatový tamponek. Na to, že všechno je špatně. Na to, že narozeniny mám už za pět dní.

Nemyslím na střed svého hrudníku, kde se moje žebra spojují, ani na to, jak by asi vypadal, kdyby se otevřel jako francouzské okno do něčí přerostlé jedovaté zahrady.

Tak se chirurg do plic stejně nedostane. Ale z nějakého důvodu mám pocit, že tentokrát nejde jen o plíce. Žebra se mi chvějí jako ptačí klec. Není v nich nic, co by v nich být nemělo, přísahal jsem sama sobě, zatímco jsme kráčeli na parkoviště.

Obloha byla plná velkých bouřkových mraků, na které jsem se raději vůbec nedívala. Netoužím vidět žádné další lodě. Tak celé tohle šílenství začalo. A já chci, aby se to zas spravilo. Zachvěla jsem se zimou, ačkoli jsem byla nabalená.

„Tak jo. Koukej mi to vyklopit,“ řekl mi táta. „Prostě mi to řekni, Azo. Kouřila jsi něco?“

Nevěřicně jsem se na něj podívala.

„Tohle je vážný, Henry. A ty děláš, jako by nebylo.“

„Takže já jsem teď Henry? Ty mi prostě nemůžeš jednoduše říkat tati. Cigarety? Trávu? Šíšu?“

Šíšu. On se vážně ptal na vodní dýmku. Jako bychom byli kde? Na světě existují vodnice, to ano. Viděla jsem kuřárny v univerzitní čtvrti i lidi uvnitř, jak je kouří a vypadají při tom tak nějak zeleně a trochu příliš nadšeně. Ale to jako vážně? Jediné místo, kde si někoho dovedu představit, jak *skutečně* kouří dýmku, je v *Pohádkách tisíce a jedné noci*.

„Mně nezbyvá tisíc a jedna noc na to, abych kouřila, i kdybych chtěla, což nechci, protože vodnici kouří lidi fakt jen v pohádkách a jen pokud mi nejsou ani trochu podobní,“ ujistila jsem ho.

„Ty máš tisíc a jednu noc,“ oponoval mi s jistotou táta. „Máš dva tisíce a jednu. Tři tisíce a jednu. Třicet tisíc a jednu.“

Usmíval se, jako by mluvil pravdu.

Když mi bylo deset, vzal mě do náručí a odnesl k sousedovi na trampolínu, aby si se mnou zaskákal. Což bylo naprosto zakázané, ale stejně to udělal. Šel proti doporučení lékařů i proti máminým pravidlům. Skákali jsme. A když jsme doskákali, postavil mě na zem, udělal salto vzad a uklonil se pro mě. Vypadalo to, že si možná natáhl nějaký důležitý vaz, ale usmíval se od ucha k uchu.

„Tak,“ řekl tehdy. „Tak to vypadá, když dělá salto vzad někdo, kdo by ho dělat neměl. Kdyby tě to zajímalo.“

„Nedělej si s tím pírkem starosti,“ řekl mi teď. „Vidím, že tě to trápí. Ale my to překonáme. Jsem ten nejlepší bojovník. Jestli

se ukáže, že u tebe v pokoji hnízí nějaký megapták, probodnu ho.“

Na to, že jsem si celkem jistá, že umírám, mi to přišlo zvláště uklidňující. Mít tátu, který je ochoten vyhlásit válku něčemu, co budí strach tak hluboký jako velký pták, není k zahoeení.

„I kdyby se ukázalo, že ten pták je z nějakýho Hitchcockova hororu?“

Vteřinku jsme jen mlčky seděli v autě a představovali si *opravdu velké ptáky*, nebe plné děsivých, velkých, nažloutlých dlouhonohých ptáků, kteří nás ze vzduchu napadají. Nejdřív je to spíš legrace, ale nakonec je to hrůzostrašnější, než byste mysleli.

„To je fuk. Stejně bych s ním kvůli tobě bojoval,“ prohlásil táta. „Smetl bych ho z povrchu zemského.“

Když jsme parkovali u domu, skoro jsem se usmívala.

Na schodech před vchodem už čekal Jason. Byly teprve dvě odpoledne, což znamenalo, že není tam, kde by měl být – ve škole. Tátovi to došlo ve stejnou chvíli jako mně a povzdechl si.

„Potřebuješ, abych tam zavolaal a omluvil tě?“ zeptal se Jasona.

„To myslíte vážně? Za co mě máte? O docházku je postaráno. Zrovna jsem u zubaře. Rutinní čištění, ze kterého se vyklube menší zákrok na dásni, po kterém budu potřebovat pár dní na zotavení.“ Pak se obrátil ke mně. „Zítra jedu do nemocnice s tebou.“

Jak se mohl dozvědět, že mám jet zítra do nemocnice, je záhada.

Jason už dlouhé roky sbírá informace. Taky je dobrý obchodník. Je držitelem tří patentů. Jeden se vztahuje na chemickou látku, kterou můžete nastříkat na oblečení a za vteřinu bude vonět jako vyprané. Prodává se v malých plechovkách velkých asi jako tužková baterie, které si můžete připnout třeba na klíče.